

AMMATTIKORKEAKOULU
University of Applied Sciences

Kestävän kehityksen ohjelma

2030

Johdanto

KESTÄVÄ KEHITYS ON ilmastonmuutoksen, luonnonvarojen ylikulutuksen, monimuotoisuuden köyhtymisen ja sosiaalisen eriarvoisuuden tunnistamisen myötä noussut yhteiskunnalliseen ja taloudelliseen keskusteluun vahvemmin kuin koskaan aikaisemmin. Eurooppa ja Suomi rakentavat kiertotaloudesta talouden uutta perustaa. Osaamisen puute nähdään niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin tavoitteiden toteutumisen pullonkaulana. Kestävän kehityksen merkitys koulutuksessa, tutkimuksessa ja yhteistyöalueena sidosryhmien kanssa on kasvanut. Laurealla ja muilla korkeakouluilla on tärkeä rooli kestävän kehityksen edistäjänä ja aktiivijoina – niin tiedon tuottajina, opiskelijoiden asenteiden muokkaajina kuin alueellisina yhteistyökumppaneina.

OLEMME MÄÄRITELLEET strategiassamme korkeakoulun valintoja ohjaavaksi teemaksi kestävän kehityksen.

TARKASTELEMME ARVOJEMME mukaista vaikuttavuutta, vastuullisuutta ja avoimuutta laajasti Yhdistyneiden kansakuntien (YK:n) kestävän kehityksen tavoitteiden kautta ja huomioimme kaikessa toiminnassamme niin ekologiset, sosiaaliset kuin taloudellisetkin vaikutukset. Parhaat edellytyksemme edistää kestävän kehityksen tavoitteiden toteutumista kansallisesti ja globaalisti on ydin-toimintojemme, koulutuksen, tutkimus-

kehittämisen- ja innovaatiotoiminnan (TKI) sekä aluekehityksen, kautta. Se, että opiskelijamme ja alumnimme pystyvät niin työelämässä kuin kansalaisinakin tunnistamaan toimintansa vaikutukset kestävän kehityksen tavoitteiden näkökulmasta, on yksi kestävän kehityksen tavoitteidemme kulmakivistä. Tutkimus, kehittäminen- ja innovaatiotoimintamme luomme uutta tutkittua tietoa ja toimintamalleja, jotta kestävän kehityksen tavoitteita pystytään toteuttamaan tehokkaasti. Alueellinen yhteistyö paikallisten yritysten ja organisaatioiden sekä kumppaneidemme kanssa on ensiarvoisen tärkeää.

EDISTÄMME KESTÄVÄN KEHITYKSEN tavoitteita myös organisaationa kaikessa toiminnassamme Käytämme voimavaroja vastuullisesti opiskelijan oppimisen ja opintojen edistymisen sekä vaikuttavan TKI-toiminnan ja aluekehityksen toteuttamiseksi. Näiden lisäksi edistämme korkeakoulu yhteisön tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta. Strateginen sitoutumisemme kestävän kehityksen tavoitteisiin näkyy myös Opetus- ja kulttuuriministeriön (OKM) ja Laurean välisessä tavoite- ja tulossopimuksessa kaudelle 2021-2024.

AMMATTIKORKEAKOULUJEN rehtorineuvosto Arene on päättänyt marraskuussa 2020 koko ammattikorkeakoulukenttää koskevasta kestävän kehityksen ohjelmasta, jossa todetaan, että ammattikorkeakoulut pyrkivät vä-

hentämään toimintansa aiheuttamaa hiilijalanjälkeä ja olemaan hiilineutraaleja vuoteen 2030 mennessä. Merkittävimpiä tekijöitä hiilijalanjäljen pienentämiseksi korkeakouluissa ovat kiinteistöjen tila- ja energiatehokkuuden parantaminen sekä matkustamisen aiheuttamien päästöjen minimointi. Parhaiten se tapahtuu koko korkeakoulu yhteisön voimin arjen tekoina ja valintoina.

ERITYISTÄ HUOMIOTA LAUREAN toiminnassa kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi kiinnitetään myös hankintoihin ja niiden ekologiseen ja sosiaaliseen vastuullisuuteen taloudellisten tavoitteiden ohella. Tässä ohjelmassa kuvattuja kestävän kehityksen tavoitteita ja niiden vaikuttavuutta arvioidaan säännöllisesti osana Laurean (strategista) johtamista ja laadunhallintaa. Toimintaa ja vaikuttavuutta raportoidaan osana Laurean vuosittaista vaikuttavuusraporttia, minkä lisäksi kestävän kehityksen tavoitteiden edistämisen ajantasaisen seurannan mahdollistaa avoin viestintä verkkosivuillamme. Kestävän kehityksen ohjelmaa tarkastellaan ja päivitetään säännöllisesti niin, että toimintaympäristössä mahdollisesti tapahtuneet muutokset on mahdollista huomioida systemaattisesti ja integroida ketterästi osaksi korkeakoulun toimintaa.

Merkittävimpiä tekijöitä hiilijalanjäljen pienentämiseksi korkeakouluissa ovat kiinteistöjen tila- ja energiatehokkuuden parantaminen sekä matkustamisen aiheuttamien päästöjen minimointi.

**KESTÄVÄN KEHITYKSEN
TAVOITTEIDEN MÄÄRITTÄMISEKSI
OLEMME TARKASTELLEET SEN
ILMENTYMISEN NYKYTILAA
KORKEAKOULUYHTEISÖN ARJESSA
VUONNA 2020 SEURAAVASTI:**

KESTÄVÄN KEHITYKSEN TEEMOJEN integrointi tutkimukseen on aloitettu ja työtä jatketaan systemaattisesti laajentaen koskemaan kaikkea koulutustoimintaamme. Kiertotalouden teemojen integroimisesta kaikkiin ammatikorkeakoulututkintoon johtaviin koulutuksiin on tehty päätös ja työ on aloitettu liiketalouden koulutuksista. Otamme huomioon kiertotalouden osalta myös sosiaalisen ulottuvuuden (social circular economy). Kestävän kasvun johtamisen YAMK-ohjelmamme ydinopinnot vahvistavat opiskelijoiden johtamistaitoja kestävän kehityksen parissa painottuen liiketoiminnan kehittämiseen. Lisäksi kiertotalouden teemoja on koulutustoiminnan osalta edistetty 3AMK-yhteistyössä toteutettavan osaamispolun muodossa. Vapaaehtoistyön sisällyttäminen opintoihin on mahdollistettu opiskelijoille. Henkilökuntaa kannustamme vuosittain vapaaehtoistyöhön.

PALVELULIIKETOIMINTA JA KIERTOTALOUS-tutkimusohjelman alla tehdään kestävän kehityksen tavoitteisiin liittyvää tut-

kimusta noin 20 hankkeessa, joista osa on EU-rahoitteisia. Hankkeet liittyvät mm. kiertotalouden liiketoimintamalleihin, kestävään kaupunkikehitykseen, matkailuun ja ravitsemukseen. Kestävä ja monipuolinen sosiaali- ja terveysala -tutkimusohjelman hankehauissa arvioidaan suunnitteilla olevan hankkeen vaikutukset YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin. 3AMK TKI-yhteistyössämme osallistumme kestävän kaupunkikehityksen hanketoimintaan. Teemme monimuotoisesti projektiyhteistyötä kumppaneidemme kanssa kestävän kehityksen eri teemoista, ja sen myötä olemme tunnistaneeet kumppaneidemme tarpeita kestävän kehityksen tavoitteiden ja kiertotalouden liiketoiminnan kehittämiseen. Kuulumme kestävää kehitystä ja kiertotaloutta edistävien alueverkostojen toimintaan (Espoo Cleantech Garden, Vantaan ja Länsi-Uudenmaan kiertotalousverkostot), jonka lisäksi etsimme kansainvälisistä toimijaverkostoista kumppaneita ja yhteistyömahdollisuuksia edistämään kestävää kehitystä erityisesti Uudellamaalla.

TIEDOSTAMME, ETTÄ KAMPUKSEMME ovat tila- ja energiatehokkuudeltaan erilaisia eri syistä johtuen. Seuraamme kampusten ylläpitoon liittyviä asioita ja huomioimme mm. veden ja energiankulutuksemme seurannassa kestävän kehityksen. Kolmen kampuksemme (Tikkurila, Porvoo ja Lohja)

katolla on toiminnassa omat aurinkopaneelit. Yhteiskäyttöiset monitilatoimistomallimme mahdollistavat joustavamman ja tehokkaamman tilankäytön. Oppimistilojen uudistuksissa on tavoiteltu tilojen monikäyttöisyyttä.

NOUDATAMME JULKISIIN hankintoihin liittyviä lakeja ja suosimme puitejärjestelyjä, joissa on jo valmiiksi määritelty vaatimuksia myös kestävän kehityksen tavoitteiden näkökulmasta. Pyrimme hankkimaan tuotteet ja palvelut keskitetysti sekä noudatamme hankintaohjeistustamme kaikissa hankinnoissa. Toimimme vain vastuullisten kumppaneiden kanssa ja laadimme tarjouspyynnöt huolellisesti vastaamaan lain vaatimuksia tasapuolisuudesta, syrjimättömyydestä, avoimuudesta ja suhteellisuudesta.

RAVINTOLA- JA OPPIMISYMPÄRISTÖ BarLaurea on saanut eri tunnustuksia tavoitteellisesta työstään kestävämpänä ruokapalveluiden tuottajana. Muiden kampusten kilpailuttamamme ravintolapalvelut ovat sitoutuneet yhdessä määriteltyihin kestävän kehityksen tavoitteisiin, joita kehitämme yhteistyössä jatkuvasti. Olemme tunnistaneeet haasteeksi kampusravintoloiden ruokailijamäärien ennakoitavuuden, jolla on vaikutusta ruokahävikin minimoimiseen.

Ravintola- ja oppimisympäristö BarLaurea on saanut eri tunnustuksia tavoitteellisesta työstään kestävämpänä ruokapalveluiden tuottajana.

BarLaurea

HIILIJALANJÄLKEMME MUODOSTUU suurimmaksi osaksi kodin ja kampuksen sekä kampusverkoston välillä tapahtuvasta liikumisesta sekä lentoliikenteestä. Suosimme matkustusohjeistuksessamme julkista liikennettä. Noudatamme sijoitustoiminnassamme YK:n vastuullisen sijoittamisen periaatteita. Olemme tunnistaneeet tarpeen viestiä ja tuoda näkyväksi konkreettiset toimenpiteemme kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseksi ja kannustamme jokaista yhteisöme jäsentä sitoutumaan strategiassa asetettuihin tavoitteisiin.

Laurean kestävän kehityksen tavoitetila ja tavoitteet

OLEMME MÄÄRITELLEET kestävää kehitystä edistävälle toiminnallemme teemoittain tavoitteet matkalla kohti strategiaamme mukaista kestävän kehityksen korkeakoulua vuonna 2030. Strategiakaudella 2021-2024 tavoitteitamme ovat:

KESTÄVÄ KOULUTUSTOIMINTA

LAUREASSA OPISKELEVAT JA opiskelleet tunnetaan ratkaisukeskeisinä kestävän kehityksen ja kiertotalouden osaajina ja työelämän uudistajina.

- Kaikissa tutkintoon johtavissa koulutuksissamme on käytössä kestävän kehityksen osaamistavoitteet, jotka erityisesti kehittyvät koulutuksen aikana
- Yleisenä, kaikille tutkinnoille yhteisenä työelämäkompetenssina määritelty vastuullisuusosaaminen kehittyy systemaattisesti läpi kaikkien koulutusten
- Tuemme kestävän kehityksen ratkaisuihin painottuvaa opiskelijayrittäjyyttä
- Huolehdimme kaikessa koulutustoiminnassamme yhdenvertaisuuden toteutumisesta ja korkeakoulutuksen saavutettavuudesta

- *Kestävän kehityksen teemoja käsitteleviä TKI-hankkeita integroidaan opetukseen käyttäen kehittämispohjaisen oppimisen (Learning by Developing, LbD) pedagogista menetelmää*
- *3AMK-oppimistoiminnan yhteistyö kestävän kehityksen ja kiertotalouden teemoissa YK:n kestävän kehityksen tavoitteisiin liittyen tuo lisäarvoa Laurean omalle koulutustarjonnalle*
- *Jatkuvan oppimisen eri toteutusmuodoissa on tarjolla kestävän kehityksen teemoihin liittyviä yksittäisiä opintojaksoja sekä laajempia osaamiskokonaisuuksia*
- *Opiskelijoidemme opinnäytetyöt edistävät laajasti YK:n kestävän kehityksen tavoitteita*
- *Kiertotalouden LivingLab toimii yhteistyöalustana, oppimis- ja kehittämissympäristönä sekä Laurean toiminnan ja tulosten näyteikkunana kampuksilla ja verkossa*

KESTÄVÄ TUTKIMUS-, KEHITYS- JA INNOVAATIOITOIMINTA (TKI)

LAUREA LUO TKI-TOIMINNALLAAN kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseen soveltuvaa tietoa ja toimintamalleja tutki-

musohjelmien ja läpileikkaavien teemojen mukaisesti. Laurea jakaa tätä osaamista laajemmin yhteiskuntaan myös liiketoimintansa kautta, mm. täydennyskoulutuksena.

- *Tutkimusohjelmillamme ja läpileikkaavilla teemoillamme on osaamisalueidemme mukaiset kestävän kehityksen linjaukset ja tavoitteet, joiden perusteella arvioidaan hankeportfoliotamme*
- *Olemme sitoutuneet toiminnassamme avoimen tieteen ja tutkimuksen julkistukseen, mikä edistää julkaisujen ja tutkimusaineistojen avointa ja ilmaista saatavuutta. Näin Laurean soveltava tutkimus hyödyttää laajasti muitakin toimijoita*
- *TKI-toimijat viestivät aktiivisesti verkkosivujen Kestävä Laurea-sivulla ja julkaisevat monipuolisesti kestävän kehitykseen liittyvästä toiminnasta osana tutkimus- ja kehittämistyötä*
- *TKI:n ja opetuksen integraation avulla huolehdimme viimeisimmän tutkimustiedon integroitumisesta koulutustoimintaan ja tuotamme kestävän kehityksen ratkaisuja sekä innovaatioita alueen ja kumppaneiden tarpeisiin*

- *Henkilöstömme kestävän kehityksen osaaminen edistää TKI-työskentelyämme*
- *Projektipäällikkönä toimivat henkilöt suorittavat Certified Project Manager -koulutuksen, johon on sisällytetty kestävän kehityksen- ja kiertotalouden ulottuvuudet*
- *Toteutamme kestävän kehityksen innovaatioiden kokeilukulttuuria LivingLabien kautta*
- *Tarjoamamme täydennyskoulutus levittää osaamista ja kestävän kehityksen valmiuksia asiakasorganisaatioihin.*

KESTÄVÄ ALUEKEHITYS JA KUMPPANITOIMINTA

LAUREA ON UDELLAMAALLA tunnustettu organisaatioiden kestävän kehityksen tukija ja ratkaisujen kehittäjä.

- *Verkostomme tukevat kestävän kehityksen integroitumista koulutukseen ja TKI-toimintaan*
- *Toimimme aktiivisesti kansainvälisissä verkostoissa vahvistaaksemme korkeakoulumme, kumppaniemme ja alueemme kestävän kehityksen osaamista*

- Järjestelmällinen tiedonkeruu mahdollistaa avainkumppanien kestävän kehityksen tarpeiden kartoittamisen systemaattisesti
- Vaikutamme aktiivisesti Uudellamaalla edistämällä YK:n kestävän kehityksen tavoitteita
- Korkeakoulu yhteisömme ja sidosryhmämme osallistuvat kestävän kehityksen koulutus- ja TKI-toimintaan kiertotalous-LivingLabimme kautta. Järjestämme ajankohtaisia tietoisuuksia, vierailuja ja työpajoja

KESTÄVÄT KAMPUKSET

LAUREAN TILAT OVAT toimintaa hyvin palvelevia, tehokkaassa käytössä ja ympäristöään mahdollisimman vähän kuormittavia.

- Kampuksemme tilat ovat hyvinvointia edistäviä, tehokkaasti käytettäviä ja saavutettavia. Monikäyttöiset tilamme palvelevat joustavasti kaikkia käyttäjiä
- Kampuksemme ovat energiatehokkaita ja hyödynnämme uusiutuvia energianlähteitä
- Kampuksemme pitkä elinkaari mahdollistuu hyvällä ylläpidolla ja säännöllisellä huoltamisella sekä kestäväillä hankinnoilla
- Kiinteistön ylläpitopalveluilla on kestävän kehityksen tavoitteet ja toimenpiteet sekä seuraamme niiden toteutumista yhdessä palvelukumppaneidemme kanssa
- Hyödynnämme ensisijaisesti korjaus- ja uudistuspalveluita kalusteiden ja välineiden elinkaaren tullessa päätökseen uuden hankkimisen sijaan. Kierrätämme vastuullisesti ja mahdollisuuksien mukaan hyötykäyttöön ne kalusteet ja välineet, joita Laurea ei voi enää itse hyödyntää

- Tehostamme jätteiden syntyäpaikkalajittelua mahdollistamalla ja ohjaamalla, asetamme vaateita jatkokäsittelylle, sekä ehkäisemme jätteen syntymistä erilaisin toimenpitein
- Otamme käyttöön QR-koodipohjaisen kampuskäyttäjäpalauttejärjestelmän

KESTÄVÄT HANKINNAT, VÄLINEET JA PALVELUT

LAUREA OTTAA KAIKISSA hankinnoissaan huomioon niiden ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset.

- Teemme kestäviä hankintoja asetettujen tavoitteiden mukaisesti
- Hankintamme ovat kustannus- ja resurssitehokkaita, sosiaalisesti oikeudenmukaisia sekä vähentävät päästöjä
- Hankintamme tukee pk-yrityksiä sekä alueen ja paikallisten markkinoiden elinvoimaisuutta Toimimme luotettavissa hankintaverkostoissa ja hankintasopimusten avulla edistämme hiilineutraalisuustavoitteita, vastuullisia tuotantoketjuja ja energiatehokkuutta

KESTÄVÄT RUOKAPALVELUT

LAUREA ON EDELLÄKÄVIJÄ kestävien ruokapalvelujen tuottajana ja järjestäjänä.

- Vaikutamme hiilijalanjälkeemme valitsemalla kestävästi tuotettuja ruokapalveluita
- Vaikutamme jakamalla tietoa ja hyviä käytänteitä vastuullisesta ruokapalvelusta
- Kampusravintoloiden tarjoama ruoka on

kestävästi ja lähellä tuotettua. Panostamme etenkin monipuoliseen kasvisruokaan.

- Vähennämme ruokahävikkiä eri keinoin, mm. kehittämällä kampusravintoloiden asiakasmäärän ennakoitavuutta.

KESTÄVÄ LIKKUMINEN

LAUREASSA MATKUSTUS ON harkittua ja tarkoituksenmukaista sekä ympäristövaikutuksiltaan hallittua.

- Liikkumisemme hiilijalanjäljen määrä tukee tavoitettamme olla hiilineutraali korkeakoulu vuonna 2030
- Hyödynnämme tarkoituksenmukaisesti digitaalisuutta, virtuaaliympäristöjä ja etätyöskentelyä korkeakoulu yhteisön toiminnassa ja yhteistyössä alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa
- Matkustuskäytänteissä suosimme julkisen liikenteen käyttöä
- Ulkomaille suuntautuvien matkojen suunnittelussa huolehdimme matkan integraatiosta organisaation strategisten tavoitteiden edistämiseen huolellisella raportoinnilla
- Tutkimme ja keräämme tietoa korkeakoulu yhteisön liikkumisesta kodin ja kampusten sekä kampusverkoston välillä hiilijalanjäljen pienentämisen tukemiseksi
- Luomme uusia ratkaisuja kestäväan liikkumiseen yhteistyössä opiskelijoiden ja ammattikorkeakouluverkoston kanssa ilmastovaikutusten pienentämiseksi

KESTÄVÄ KORKEAKOULUYHTEISÖ

LAUREAN TOIMINTAA JOHDETAAN systemaattisesti kestävän kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi. Jokainen korkeakoulu yhteisön jäsen tuntee vastuunsa ja toimii sen mukaisesti. Laurea hiilijalanjälki lasketaan vuosittain.

Hyödynnämme tarkoituksenmukaisesti digitaalisuutta, virtuaaliympäristöjä ja etätyöskentelyä korkeakoulu yhteisön toiminnassa ja yhteistyössä alueellisten ja kansainvälisten kumppaneiden kanssa

- Korkeakoulu yhteisömme jäsenet tunnustavat työkalut, joilla he pystyvät edistämään kestävä kehitystä omassa toiminnassaan, koska yksilön valinnoilla on merkitystä. Huolehdimme että jokainen tuntee kestävän kehityksen työtämme ohjaavat linjaukset ja tunnistaa roolinsa niiden edistämässä
- Toteutamme, edistämme ja seuraamme kestävän kehityksen valintojamme osana strategia valintojamme ja strategia

kehittämishankkeitamme. Määritämme kehittämishankkeille kestävän kehityksen tavoitteet vuosittain ja seuraamme niiden etenemistä osana toiminnan ja talouden suunnitelmaa

- Haastamme innostunutta korkeakoulu yhteisöämme yhteiskehittämään kestävän kehityksen ratkaisuja ja innovaatioita tukemaan tavoitteidemme saavuttamista
- Kestävän kehityksen toimintamme on opiskelijakeskeistä ja toteutuu yhteistyössä koko korkeakoulu yhteisön kanssa.
- Opetushenkilöstön osaamisen kehittäminen kestävään kehitykseen liittyen on systemaattista ja osaamisen jatkuva kehittyminen edistää koulutustoimintamme laadukasta toteuttamista. Osaamisen kehittämistä toteutetaan osana valtakunnallista ammattikorkeakoulujen kestävän kehityksen teemaan liittyvää yhteistyötä, mutta myös paikallisesti Laureassa
- Henkilöstön kestävän kehityksen osaaminen liitetään osaksi kunkin henkilökohdaisia tavoitteita. Laurea osallistuu säännöllisesti valtakunnalliseen henkilöstön kestävän kehityksen osaamista mittaavaan selvitykseen
- Käytämme yhteiskunnan voimavaroja opiskelijoiden oppimisen ja opintojen edistymisen sekä kestävän aluekehityksen kannalta vastuullisesti
- Opiskelijoiden kestävän kehityksen aloitteiden edistämistä huolehditaan vuoropuhelussa opiskelijakunta Laureamkon kanssa
- Keskitämme kestävän kehityksen tavoitteiden edistämiseen liittyvää viestintää ja teemme siitä avointa uuden verkkosivukonaisuuden avulla. Tiedon kokoaminen mahdollistaa avoimesti toiminnan vaikuttavuuden tarkastelun

- Huolehdimme resurssiemme vastuullisesta käytöstä sijoitustoiminnassa
- Käytämme työaikamme siten, että toimintamme ja tuloksemme edistävät parhaalla mahdollisella tavalla korkeakoulun tavoitteiden toteutumista
- Huolehdimme korkeakoulu yhteisön jäsenien hyvinvoinnista ja kestävän työskentelyn sekä opiskelun edellytysten toteutumisesta vastuullisena työnantajana
- Pidämme yllä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kulttuuria omilla valinnoillamme ja puutumme näihin kohdistuviin epäkohtiin

Kestävä kehitys laadullisena mittarina sidotaan osaksi yllä kuvattujen teemojen jo käytössä olevia määrällisiä seuranta- mittareita. Näiden toteutumista ja edistymistä tarkastellaan osana strategiassa määriteltyjen kriittisten muutoshankkeiden seurantaa.

Laurean kestävän kehityksen ohjelman edistymistä sekä konkreettisia toimenpiteitä tavoitteiden saavuttamiseksi pääset seuraamaan teemoittain osoitteessa **www.laurea.fi/kestavalaurea**

Seuraa edistymistämme sosiaalisessa mediassa **@laureauas**

NÄIN MÄÄRITTELEMME:

Kestävä kehitys yleisesti määrittelynä tarkoittaa paikallisesti ja globaalisti jatkuvaa muutosta, jonka tavoitteena on turvata nykyisille ja tuleville sukupolville hyvän elämän mahdollisuudet. **Käsite muodostuu ekologisesta, sosiaalisesta ja taloudellisesta kestävyydestä.** Ekologisella kestävyydellä tarkoitetaan ihmisen kaiken toiminnan sopeuttamista luonnon kestokykyyhin. Siihen liittyvät kestäväan kulutuksen, tuotannon, luonnonvarojen hyödyntämisen ja esimerkiksi luonnon monimuotoisuuden kysymykset. Taloudellinen kestävyys on tasapainoista kasvua, joka ei perustu velkaantumiseen tai varantojen hävittämiseen. Kestävä talous on sosiaalisen kestävyuden perusta. Sosiaalisen kestävyuden tavoitteena on taata hyvinvoinnin edellytysten siirtyminen sukupolvelta toiselle. Se tarkoittaa mm. ihmisten tasa-arvoisia mahdollisuuksia koulutukseen ja yhteiskunnalliseen osallisuuteen sekä turvalliseen elämään. Kestävän kehityksen osa-alueita ja tavoitteita tarkastellaan kestäväan kehityksen tavoitteiden (YK:n kestäväan kehityksen tavoitteet) avulla.

Kiertotalouden tavoitteena on ekologisten reunaehtoien sisällä toimiva talous. Siinä tuotteet ja materiaalit pysyvät talouden kiertokulussa arvonsa säilyttäen mahdollisimman pitkään ja sen jälkeen ne voidaan palauttaa joko tuotannon teknologisiin tai luonnon biologisiin kiertokulkuihin. Systeminen tarkastelu, uudet tuotanto- ja kulutustavat sekä liiketoimintamallit ovat tarkastelun keskiössä. Kiertotaloutta pidetään keskeisenä keinona saavuttaa kestäväan kehityksen tavoitteita tuotannon ja kulutuksen osalta. Euroopan Unioni ja Suomi rakentavat kiertotaloudesta uutta talouden perustaa. Se mahdollistaa myös sosiaalisen kestävyuden tavoitteiden saavuttamisen. Kiertotalouden toteutuminen edellyttää laajoja yhteiskunnallisia ja talouden muutoksia ja siksi sen yhteydessä on huomioitava oikeudenmukainen siirtymä ja muutosten vaikutus yhteiskunnan organisoitumiseen. Tällöin voidaan puhua sosiaalisesta kiertotaloudesta (social circular economy), jossa kiertotalouden tarkasteluihin otetaan mukaan myös sosiaalisen kestävyuden näkökulmat.